

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 16. srpna 2023
č. j. MSP-716/2022-ODKA-SPZ/3
Počet listů: 3
Přílohy: 1

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: Obv. H. H. – stížnost pro porušení zákona

Příloha:

- spis Policie ČR sp. zn. NCP-813/TČ-2020-2200E

Podle § 266 odst. 1 trestního řádu podávám **ve prospěch** obviněného **H. H.**

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 7. 6. 2022, č. j. 2 KZV 12/2020-108, kterým byla podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítnuta jako nedůvodná stížnost Mgr. Jiřího Zbořila, obhájce obviněného H. H., proti usnesení policejního Policie ČR, Národní protidrogové centrály SKPV, Expozitury Brno, ze dne 23. 5. 2019, č. j. NPC-443/TČ-2018-2200E5.

Postup před vydáním napadeného rozhodnutí

- 1 Usnesením policejního orgánu Policie ČR, Národní protidrogové centrály SKPV, Expozitury Brno, ze dne 23. 5. 2019, č. j. NPC-443/TČ-2018-2200E5, bylo podle § 160 odst. 1 trestního řádu zahájeno trestní stíhání obviněného H. H. pro trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku. Následně bylo rozhodnuto, že proti obviněnému bude konáno řízení proti uprchlému.

- 2 Vytýkaného trestného činu se měl obviněný dopustit jednáním podrobně popsáním ve výroku usnesení o zahájení trestního stíhání, na které tímto v podrobnostech odkazují.

Napadené rozhodnutí

- 3 Usnesením státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 7. 6. 2022, č. j. 2 KZV 12/2020-108 byla podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítnuta jako nedůvodná v zákonné lhůtě podaná stížnost obhájcem obviněného Mgr. Jiřím Zbořilem proti usnesení policejního orgánu Policie ČR, Národní protidrogové centrály SKPV, Expozitivity Brno, ze dne 23. 5. 2019, č. j. NPC-443/TČ-2018-2200E5.
- 4 V odůvodnění usnesení státní zástupkyně předně konstatovala, že nejprve přezkoumala, zda byly splněny formální podmínky umožňující napadené rozhodnutí na základě podané stížnosti meritorně přezkoumat. V této souvislosti zjistila, že stížnost byla podána proti rozhodnutí, u kterého to zákon připouští, osobou, které se usnesení přímo dotýká, jakož i u příslušného orgánu a v zákonné lhůtě. Proto podle § 147 odst. 1 trestního řádu přezkoumala správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení jemu předcházející a dospěla k závěru, že stížnost není důvodná.
- 5 Dále státní zástupkyně v odůvodnění citovaného usnesení konstatovala, že z policejního spisu se v příslušných procesních formách podávají zcela konkrétní zjištění, učiněná před napadeným rozhodnutím, z kterých zcela jednoznačně vyplývá důvodné podezření o tom, že obviněný H. H. se dopustil protiprávního jednání, a to zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku. K tomuto závěru o spáchání trestného činu určitou osobou postačí vyšší stupeň pravděpodobnosti, který je v dané trestní věci dán a konkrétními skutečnostmi dostatečně odůvodněn, přičemž ale není nutné, aby trestná činnost byla spolehlivě prokázána v míře, jak je tomu u obžaloby. Závěrem zdůraznila, že usnesení o zahájení trestního stíhání je nezbytným procesním předpokladem k provádění dalších úkonů podle trestního řádu a teprve na základě ukončeného vyšetřování bude možné rozhodnout o ev. vině obviněného.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

- 6 Podle § 147 odst. 1 trestního řádu při rozhodování o stížnosti přezkoumá nadřízený orgán
  - a) správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost,
  - b) řízení předcházející napadenému rozhodnutí.
- 7 Podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu nadřízený orgán stížnost zamítne, není-li důvodná.
- 8 Podle § 134 odst. 2 trestního řádu v odůvodnění je třeba, jestliže to přichází podle povahy věci v úvahu, zejména uvést skutečnosti, které byly vzaty za prokázané, důkazy, o něž se skutková zjištění opírají, úvahy, jimiž se rozhodující orgán řídil při hodnocení provedených důkazů, jakož i právní úvahy, na jejichž podkladě posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona.
- 9 Z ustanovení podle § 134 odst. 2 trestního řádu tedy vyplývá, že státní zástupce v odůvodnění svého rozhodnutí vyloží rozhodovací důvody tak, aby byl patrný rozsah provedeného

přezkumu, dále aby bylo vysvětleno, proč bylo o podaných stížnostech rozhodnuto určitým způsobem.

Posouzení předmětné věci

- 10 V intencích zákonných náležitostí usnesení je nutno konstatovat, že usnesení státní zástupkyně nebylo vydáno na základě dostatečného postupu podle § 147 odst. 1 trestního řádu, což je patrné z obsahu odůvodnění tohoto usnesení, které zásadně nekoresponduje s podmínkami uvedenými v ustanovení § 134 odst. 2 trestního řádu.
- 11 Státní zástupkyně v odůvodnění usnesení toliko uvedla, že usnesení splňuje všechny náležitosti uvedené v § 160 odst. 1 trestního řádu a že se ztotožňuje se závěry obsaženými v odůvodnění usnesení policejního orgánu. Vzhledem k tomu, že státní zástupkyně rozhodující o podané stížnosti na konkrétní námitky podrobně rozvedené obhájcem obviněného vůbec nereagovala, a ani v základních rysech se s nimi nevypořádala, je napadené usnesení neodůvodněné, a tudíž i nepřezkoumatelné.
- 12 Obhájce obviněného napadl usnesení o zahájení trestního stíhání obsáhle odůvodněnou stížností, čítající 5 stran, v níž namítal, že usnesení o zahájení trestního stíhání vůči obviněnému nespĺňuje náležitosti řádně vydaného usnesení podle § 160 odst. 1 trestního řádu, a to ani u jedné z výrokových částí, která se ho týká. Policejní orgán nejen vymezením skutků, jichž se měl dopustit právě obviněný, ale také absencí jejich řádného odůvodnění, alespoň nějakými konkrétními důkazy svědčícími pro závěr o jeho účasti na předmětné trestné činnosti nedostál ani minimálním podmínkám, které z pohledu zákonnosti a ústavnosti klade trestní řád v § 160 na usnesení o zahájení trestního stíhání. V této souvislosti obhájce poté podrobně poukázal na konkrétní důkazy obsažené ve spise.
- 13 Státní zástupkyně se však konkrétní argumentací stížnosti vůbec nezabývala. V usnesení o rozsahu 2 stran se omezila toliko na stručnou rekapitulaci podané stížnosti a dále na obecné formulace, kdy pouze konstatovala, že usnesení o zahájení trestního stíhání splňuje formální náležitosti podle trestního řádu a že skutečnosti odůvodňující zahájení trestního stíhání jsou právě obsaženy v odůvodnění samotného usnesení policejního orgánu.
- 14 Posoudí-li se pak na základě uvedených námitek obhájce, a z hledisek shora uvedených principů obsah napadeného rozhodnutí, je třeba konstatovat, že z něj nejsou patrné jakékoli úvahy, jimiž se státní zástupkyně přezkoumávající stížnost řídila a z nichž vycházela pro svůj závěr o její nedůvodnosti, kdy je navíc zřejmé, že zcela ignorovala námitky podrobně obhájcem rozvedenými, neboť se s žádnou z nich nevypořádala.
- 15 Z hlediska posouzení nároků na takové rozhodnutí státního zástupce je třeba rovněž poukázat na to, že usnesení o zahájení trestního stíhání je v trestním řízení velice podstatným rozhodnutím a stejně tak důležitým je rozhodnutí o stížnosti proti takovému rozhodnutí. Stížnost je totiž zpravidla první možností obviněného vyjádřit se ke skutečnostem, jež jsou mu kladeny za vinu, uplatnit svoji obhajobu a podrobit tak usnesení, jimž policejní orgán zahájil trestní stíhání obviněného, přezkumu co do jeho zákonnosti a věcné správnosti.
- 16 V dané věci tento fakt umocňuje závažnost trestné činnosti, která je předmětem trestního řízení. Na odůvodnění obdobně významných rozhodnutí jsou tak kladeny zcela jiné požadavky, které konkrétně vymezuje § 134 odst. 2 trestního řádu. Z odůvodnění usnesení musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry

na straně druhé. Absence uvedení konkrétních skutečností s pouhým odkazem na obsah spisu vede k nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti takového rozhodnutí a jsou porušením ústavního principu zákazu libovůle, jak již několikrát konstatoval Ústavní soud (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 21. 2. 2006, sp. zn. I. ÚS 661/2005).

- 17 Jakkoliv není usnesení o zahájení trestního stíhání a následné rozhodnutí státního zástupce konečným rozhodnutím ve věci, není možné akceptovat naprostou rezignaci na odůvodnění takového rozhodnutí. Rozhodnutí o stížnosti je totiž na místě posuzovat jako významné rozhodnutí v rámci celého trestního řízení, kdy důsledkem nesprávného postupu při přezkumu usnesení o zahájení trestního stíhání státním zástupcem může být nezákonné vedení trestního stíhání, a tedy i závažný zásah do ústavně garantovaných práv obviněného.
- 18 Je tedy namístě, aby se státní zástupce se stížnostními námitkami alespoň v přiměřeném rozsahu zabýval a konkrétně zdůvodnil, proč je shledal nedůvodnými. V daném případě není vůbec zřejmé, na základě jakých úvah dospěla státní zástupkyně k rozhodnutí zamítnout stížnost obviněného.
- 19 Ze všech těchto skutečností plyne, že státní zástupkyně nedostála svým povinnostem v rámci přezkumu na základě podané stížnosti, jak plyne z § 147 odst. 1 trestního řádu, podle něhož platí, že při rozhodování o stížnosti přezkoumá nadřízený orgán správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost [písm. a)], a řízení předcházející napadenému usnesení [písm. b)]. Z dikce tohoto ustanovení je zřejmé, že nadřízený orgán při rozhodování o stížnosti je povinen přezkoumat napadené usnesení ve smyslu § 147 odst. 1 trestního řádu v celé šíři a nemůže se omezit jenom na námitky uplatněné stěžovatelem [viz např. rozhodnutí NS ze dne 9. 12. 1964, sp. zn. Tzv 49/64 (uverejňené pod č. 13/1965-II. Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek)].
- 20 Ze všech těchto zjištění je možné dovést, že se státní zástupkyně nevěnovala právě námitkám ve stížnosti uplatněným, a řízení, z něhož vzešlo rozhodnutí, které přezkoumávala, nepodrobila dostatečné revizi, ačkoliv tak byla povinna. Měla totiž z podnětu podané stížnosti zkoumat všechny výroky napadeného usnesení ze všech hledisek přicházejících v úvahu, ať byly stížností napadeny nebo nikoliv, pokud stěžovatel proti nim mohl brojit, stejně jako správnost postupu řízení, které předcházelo napadenému usnesení. Přihlížet měla přitom i k těm vadám, které nebyly ve stížnosti výslovně výtýkány (k tomu srov. ŠÁMAL, P. a kol.: *Trestní řád*. Komentář. 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2013, str. 1792).
- 21 Obecně je tak třeba uzavřít, že rozhodnutí státního zástupce, které je neodůvodněné, je nepřezkoumatelné, a proto i nezákonné. Navíc nese znaky jisté libovůle orgánu činného v trestním řízení, což nepřispívá k věrohodnosti jeho procesních úkonů a postupů. V této souvislosti lze opět odkázat na nález Ústavního soudu ze dne 21. 2. 2006, sp. zn. I. ÚS 661/2005, ze kterého mimo jiné vyplývá, že i ve stadiu rozhodování podle § 160 odst. 1 trestního řádu musí rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení splňovat základní zákonné požadavky na ně kladené, a to včetně odůvodnění ve smyslu ustanovení § 134 odst. 2 trestního řádu.
- 22 Ústavní soud také dospěl k závěru, že odůvodnění rozhodnutí státního zástupce reagující na stížnost vůči usnesení o zahájení trestního stíhání, jehož důvody byly konstruovány obecným a povšechným způsobem, je třeba považovat za nedostatečné z hlediska ústavně zaručených kautel a též za nepřezkoumatelné, když na konkretizované a nikoliv také zcela bezvýznamné námitky stěžovatele reagovalo okresní státní zastupitelství apodiktickým a v podstatě nic

neříkajícím závěrem, dle něhož (stěžovatelem napadený postup) byl „shledán zcela oprávněným,“ aniž by bylo možno alespoň na rozhodovací důvody, které k takovému rozhodnutí okresní státní zastupitelství vedly, usoudit (nález ÚS ze dne 3. 7. 2003, sp. zn. III. ÚS 511/2002, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 30, nález č. 105, str. 471 a násl.).

- 23 Závěrem bych rovněž poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu pod sp. zn. 8 Tz 46/2018, kterým bylo v obdobné věci vyhověno podané stížnosti pro porušení zákona z totožných důvodů.
- 24 Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

- 25 S odkazem na shora uvedené je nutno konstatovat, že státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě – pobočka v Olomouci uvedeným postupem porušila zákon v neprospěch obviněného H. H., a proto **navrhuji**, aby Nejvyšší soud České republiky:
- 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že usnesením státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě – pobočka v Olomouci dne 7. 6. 2022, č. j. 2 KZV 12/2020-108, byl porušen zákon v ustanoveních § 134 odst. 2 a § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu, a v řízení mu předcházejícím v ustanovení § 147 odst. 1 trestního řádu, a to v neprospěch obviněného H. H.,
  - 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu zrušil usnesení státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 7. 6. 2022, č. j. 2 KZV 12/2020-108, a dále zrušil také všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
  - 3) dále postupoval podle § 270 odst. 1 trestního řádu a přikázal státní zástupkyni Krajského státního zastupitelství v Ostravě – pobočka v Olomouci, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednala a rozhodla.